

YÖNETMELİK

Sanayi ve Ticaret Bakanlığından:

**MOTORLU ARAÇLAR VE RÖMORKLARI
TİP ONAYI YÖNETMELİĞİ
(2007/46/AT)
BİRİNCİ BÖLÜM
Amaç ve Kapsam, Dayanak ve Tanımlar**

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu uyarınca, araçların yapım ve kullanım bakımından karayolu yapısına ve trafik güvenliğine uyma zorunluluğunu yerine getirmek üzere ve kapsamı dahilindeki bütün yeni araçların ve bu araçlarda kullanılmak üzere tasarlanmış sistem, aksam ve ayrı teknik ünitelerin tescilini, satışını ve hizmete girmesini kolaylaştırmak amacıyla, bunların onaylanmasına ilişkin idari düzenlemeler ve genel teknik şartlardan oluşan genel çerçeveyi ve bu Yönetmeliğe uygun olarak tip onayı verilen araçlarda kullanılmak üzere tasarlanmış parça ve ekipmanların satışına ve hizmete sunulmasına ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

(2) Bu Yönetmelik;

a) Karayolunda kullanılmak üzere tasarlanmış ve bir veya birkaç aşamada imal edilmiş araçlar ve bu araçlarda kullanılmak üzere tasarlanmış ve imal edilmiş sistemler, aksamlar ve ayrı teknik ünitelerin tip onayını,

b) (a) bendinde belirtilen araçların münferit onayını,

c) Bu Yönetmelik kapsamına giren araçlarda kullanılmak üzere tasarlanmış parça ve donanımları kapsar.

(3) Bu Yönetmelik, aşağıdaki araçların tip onayını veya münferit onayını kapsamaz.

a) 8/6/2008 tarihli ve 26900 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Tarım veya Orman Traktörleri, Bunların Römorkları ve Birbiriyle Değiştirilebilir Çekilen Makinaları ile Sistemleri, Aksamları, Ayrı Teknik Üniteleri ile İlgili Tip Onayı Yönetmeliği (2003/37/AT)’nin 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (ş) ve (aa) bendinde tanımlanan, tarım veya ormancılıkta kullanılan traktörler ve özel olarak bu traktörler tarafından çekilmek üzere tasarlanmış ve imal edilmiş römorklar,

b) 23/12/2004 tarihli ve 25679 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İki veya Üç Tekerlekli Motorlu Araçların Tip Onayı Yönetmeliği (2002/24/AT)’nin 2 nci maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen dört tekerlekli motosikletler,

c) Paletli araçlar.

(4) 3/3/2009 tarihli ve 27158 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Makina Emniyeti Yönetmeliği (2006/42/AT) ile bu Yönetmeliğin hükümlerine uyulması şartı ile aşağıda belirtilen araçlar için bu Yönetmelikte tanımlanan tip onayı veya münferit onay isteğe bağlıdır.

a) Şantiyelerde, taş ocaklarında, limanlarda veya havaalanı tesislerinde kullanılmak üzere tasarlanmış ve imal edilmiş araçlar,

b) Silahlı kuvvetler, sivil savunma, itfaiye hizmetleri ve kamu düzenini sağlamakla sorumlu birimlerde kullanılmak üzere tasarlanmış ve imal edilmiş araçlar,

c) İş makineleri.

(5) Aşağıda belirtilen araçlara ilişkin münferit onay alma işlemi isteğe bağlıdır.

a) Münhasıran karayollarında yarışmak üzere tasarlanmış araçlar,

b) İmalatçının sorumluluğu altında özel bir deney programını yerine getirmek amacıyla tasarlanmış ve imal edilmiş olması koşuluyla karayolunda kullanılan araç prototipleri.

(6) Bu Yönetmeliğin uygulanması çerçevesinde, araçların yapıları ve işleyişiyle ilgili özel teknik şartlar, bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek IV’te ayrıntılı listesi verilen düzenleyici mevzuat kapsamında yer alır.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik;

a) 13/10/1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 29 uncu maddesi ile 29/6/2001 tarihli ve 4703 sayılı Ürünlere İlişkin Teknik Mevzuatın Hazırlanması ve Uygulanmasına Dair Kanunun 4 üncü maddesine dayanılarak,

b) Avrupa Birliğinin 5/9/2007 tarihli ve 2007/46/AT sayılı motorlu taşıtlar ile römorklar ve bu tür taşıtlarda kullanılmak üzere tasarlanmış sistemler, aksamlar ve ayrı teknik ünitelere ilişkin direktifine paralel olarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

a) Aksam: Bir aracın parçası olarak kullanılmak üzere tasarlanmış, herhangi bir düzenleyici mevzuatın şartlarına tabi olan ve düzenleyici mevzuatın bu konuda açık hükümler içerdiği durumlarda araçtan bağımsız olarak tip onayı verilebilen bir tertibatı,

b) Alternatif şartlar: Mümkün olan azami ölçülerde, duruma göre bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek IV veya Ek XI’de belirtilen yol güvenliği ve çevre koruma düzeyine eşdeğer bir yol güvenliği ve çevre koruma düzeyi sağlamak amacıyla idari hüküm ve teknik şartları,

c) Araç: Bir motorlu araç veya römorku,

ç) Araç tipi: Bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek II'nin Bölüm B'sinde belirtilen temel hususlar bakımından herhangi bir farklılık göstermeyen belirli bir kategoriye giren ve çeşitli varyant ve versiyonlar içerebilen aracı,

d) AT: Avrupa Topluluğunu,

e) AT tip onayı: Onay Kuruluşunun veya Avrupa Birliği üyesi ülkelerin onay kuruluşlarının, bir araç, sistem, aksam veya ayrı teknik ünite tipinin bu Yönetmeliğin ve bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek IV veya Ek XI'inde liste halinde verilen düzenleyici mevzuatın ilgili idari hüküm ve teknik şartlarını sağladığını gösteren onaylama işlemini,

f) AT tip onayı belgesi: Bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek VI'da ya da ayrı bir yönetmelik veya düzenlemenin karşılık gelen ekinde belirtilen belge ile bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek IV'ün Bölüm I veya Bölüm II'sinde liste halinde verilen BM/AEK Regülasyonlarından herhangi birinin ilgili ekinde belirtilen ve tip onayı belgesine eşdeğer olduğu kabul edilen bildirim formunu,

g) Ayrı teknik ünite: Bir aracın parçası olarak kullanılmak üzere tasarlanmış, herhangi bir düzenleyici mevzuatın hüküm ve şartlarına tabi olan ve düzenleyici mevzuatın bu konuda açık hükümler içerdiği durumlarda, sadece belirli bir veya birkaç araç tipiyle bağlantılı olarak, araçtan bağımsız bir şekilde tip onayı verilebilen bir tertibatı,

ğ) Ayrı yönetmelik veya düzenleme: Bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek IV'ün Bölüm I'inde liste halinde verilen bir yönetmelik veya düzenleme ile bunların uygulanmasına ilişkin mevzuatı,

h) Bakanlık: Sanayi ve Ticaret Bakanlığını,

ı) Bilgi dokümanı (Tanıtım belgesi): Bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek I veya Ek III'te ya da ayrı bir yönetmelik veya düzenlemenin ilgili ekinde belirtilen, bir başvuru sahibi tarafından temin edilmesi gereken zorunlu bilgileri sıralayan ve elektronik ortamda da sunulabilen belgeyi,

i) Bilgi dosyası (Tanıtım dosyası): Başvuru sahibi tarafından temin edilen her türlü bilgi dokümanı, dosya, veri, çizim, fotoğraf ve benzeri dokümanlar dahil olmak üzere elektronik ortamda da sunulabilen dosyanın bütünü,

j) Bilgi paketi (Tanıtım paketi): Teknik servis veya Onay Kuruluşu tarafından kendi görev ve sorumlulukları çerçevesinde bilgi dosyasına ilave edilen deney raporları ve diğer bütün belgelerle birlikte oluşturulan ve elektronik ortamda da sunulabilen bilgi dosyasını,

k) Bilgi paketi fihristi: Uygun bir numaralandırma yöntemiyle veya bütün sayfaların açıkça belirtilmesine imkan verecek başka bir işaretleme yöntemiyle, bilgi paketinin içinde bulunan kalemleri liste halinde gösteren ve AT tip onayı sürecinde birbirini izleyen çeşitli evrelerin, özellikle revizyon ve güncelleme tarihlerinin takibine imkan verecek bir formatta hazırlanması gereken belgeyi,

l) BM/AEK Regülasyonu: 30/9/1996 tarihli ve 96/8657 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile taraf olunan, Birleşmiş Milletler Avrupa Ekonomik Komisyonu (BM/AEK) İç Ulaşım Komitesince hazırlanan 1958 Tekerlekli Araçların, Araçlara Takılan ve/veya Araçlarda Kullanılan Aksam ve Parçaların Müşterek Teknik Talimatlarının Kabulü ve Bu Talimatlar Temelinde Verilen Onayların Karşılıklı Tanınması Koşullarına Dair Anlaşma ekinde yer alan teknik düzenlemeyi,

m) Çok aşamalı tip onayı: Aracın tamamlanma durumuna bağlı olarak, tamamlanmamış veya tamamlanmış bir araç tipinin bu Yönetmeliğin ilgili idari hüküm ve teknik şartlarını sağladığını gösteren onaylama usulünü,

n) Düzenleyici mevzuat: Ayrı bir yönetmelik veya düzenleme ya da gözden geçirilen 1958 Anlaşması ekindeki BM/AEK Regülasyonunu,

o) Hibrit elektrikli araç: Mekanik tahrik için gerekli enerjiyi araç üzerinde depolanmış tüketilebilen bir yakıt veya akü, kondansatör, volan/jeneratör gibi elektrik enerjisi veya güç depolama cihazından alan aracı,

ö) Hibrit motorlu araç: Aracın tahrikinde kullanılmak üzere üzerinde en az iki farklı enerji dönüştürücüsü ve iki farklı enerji depolama sistemi bulunan bir aracı,

p) İmalatçı: Tip onayı veya yetkilendirme sürecinin bütün aşamalarında ve imalat uygunluğunun sağlanmasında Onay Kuruluşuna karşı sorumlu olan ve onay sürecinin konusu olan araç, sistem, aksam veya ayrı teknik ünitenin bütün imalat aşamalarında doğrudan yer almasının şart olmadığı kişi veya kuruluş ile temsilcileri,

r) İmalatçı temsilcisi: İmalatçı tarafından bu Yönetmelik kapsamına giren konularda Onay Kuruluşu nezdinde imalatçıyı temsil etmek ve imalatçı adına hareket etmek üzere usulüne uygun bir şekilde görevlendirilmiş olan herhangi bir gerçek veya tüzel kişiyi,

s) İş makinesi: Motorlu bir araç şasisi üzerine monte edilen makineler hariç özel olarak iş yapmak üzere tasarlanmış ve imal edilmiş, yapım özelliklerinden dolayı yolcu veya eşya taşımaya uygun olmayan, kendinden tahrikli her türlü aracı,

ş) Kademeli tip onayı: Araçla ilgili sistem, aksam ve ayrı teknik ünitelere ilişkin çeşitli AT tip onayı belgelerinin kademeli bir şekilde elde edildiği ve sonunda aracın tamamına tip onayı verilmesiyle sonuçlanan bir araç onay işlemini,

t) Karma tip onayı: Tüm araç onayının nihai aşamasında, bir veya daha fazla sistem için ayrı ayrı AT tip onayı belgesi verilmesi gerekmeksizin, bu sistemler için de onayların elde edildiği kademeli tip onayı işlemini,

u) Komisyon: Avrupa Komisyonunu,

ü) Motorlu araç: Kendi güç tahriki ile hareket eden, en az dört tekerleği bulunan, azami tasarım hızı 25 km/h'den fazla olan, tam, tamamlanmış veya tamamlanmamış bir aracı,

v) Münferit onay: Onay Kuruluşunun, belli bir aracın, benzersiz olsun veya olmasın, ilgili idari hüküm ve teknik şartları sağladığını gösteren onaylama işlemini,

y) Münferit onay belgesi: Onay Kuruluşunun belli bir araca onay verildiğini resmen tasdik ettiği belgeyi,

z) Müsteşarlık: Dış Ticaret Müsteşarlığını,

aa) Onay Kuruluşu: Bir araç, sistem, aksam veya ayrı teknik ünitenin tip onayından ya da münferit bir araç onayından her yönüyle sorumlu olan, yetkilendirme sürecini yürütmeye, onay belgelerini düzenlemeye ve gerektiğinde geri çekmeye, diğer onay kuruluşlarının başvurabileceği bir makam olarak hareket etmeye, teknik servisleri görevlendirmeye ve imalatçıların imalat uygunluğuyla ilgili

yükümlülüklerini yerine getirmesini temin etmeye yetkili olan, üye ülkelerdeki kurum veya kuruluşu ve Türkiye’de Sanayi ve Ticaret Bakanlığını,

bb) Orijinal parça veya donanım: Bir aracın imalatçısı tarafından söz konusu aracın montajında kullanılacak parça veya donanımların imal edilmesi amacıyla sağlanan özellikler ve imalat standartlarına uygun olarak imal edilen, aynı imalat bandında imal edilen parça veya donanımı da kapsayan, aksi kanıtlanmadığı sürece parça imalatçısının, bu parçaların kalite açısından söz konusu aracın montajında kullanılacak aksamla aynı düzeyde ve araç imalatçısı tarafından belirlenen özellikler ve imalat standartlarına uygun olarak imal edilmiş olduğunu tasdik etmesi halinde, söz konusu parçaların orijinal parçalar olduğu kabul edilen parça veya donanımı,

cc) Römork: Kendinden tahrikli olmayan, motorlu bir araç tarafından çekilmek üzere tasarlanmış ve imal edilmiş tekerlekli bir aracı,

çç) Sanal test yöntemi: Bir araç, sistem, aksam veya ayrı teknik ünitenin belli bir düzenleyici mevzuatın teknik şartlarını sağlayıp sağlamadığını ortaya koymak amacıyla yapılan hesapları içeren ve testlerle ilgili çalışmalarda, fiziksel bir aracın, sistemin, aksamın veya ayrı teknik ünitenin mevcut olmasını gerektirmeyen bilgisayar benzetimlerini,

dd) Seri sonu araç:Yürürlüğe giren yeni teknik şartlara göre onaylanmadığı için tescil edilmesi, satılması veya hizmete girmesi mümkün olmayan stoktaki araçların bir kısmını oluşturan aracı,

ee) Sistem: Bir araçta bir veya birkaç özel işlevi yerine getirmek üzere bir araya getirilmiş ve herhangi bir düzenleyici mevzuatın şartlarına tabi olan tertibat grubunu,

ff) Tam araç: Bu Yönetmeliğin ilgili teknik hüküm ve şartlarını karşılamak için herhangi bir şekilde tamamlanması gerekmeyen aracı,

gg) Tamamlanmamış araç: Bu Yönetmeliğin ilgili teknik hüküm ve şartlarını karşılamak için en az bir aşamadan daha geçmesi gereken herhangi bir aracı,

ğğ) Tamamlanmış araç: Çok aşamalı tip onayı sürecinin sonunda ortaya çıkan, bu Yönetmeliğin ilgili teknik şartlarını karşılayan bir aracı,

hh) Tek aşamalı tip onayı: Bir aracın tek bir işlemde bir bütün olarak onaylandığı bir tip onayı işlemini,

ıı) Teknik servis: Bir deney laboratuvarı olarak onay kuruluşu adına bizzat onay kuruluşu tarafından da yerine getirilebilecek gerekli deneyleri yapmak veya bir uygunluk değerlendirme kuruluşu olarak yine onay kuruluşu adına bizzat onay kuruluşu tarafından da yerine getirilebilecek ilk değerlendirmeyi ve diğer deney veya muayeneleri yapmak üzere Onay Kuruluşu tarafından görevlendirilmiş bir kuruluş veya kurumu,

ii) Temel araç: Çok aşamalı bir tip onayı sürecinin başlangıç aşamasında kullanılan herhangi bir aracı,

jj) Tip onayı: Bir onay kuruluşunun bir araç, sistem, aksam veya ayrı teknik ünite tipinin ilgili idari hüküm ve teknik şartları sağladığını gösteren onaylama işlemini,

kk) Tip onayı belgesi: Onay kuruluşunun belli bir araç, sistem, aksam veya ayrı teknik ünite tipinin onaylandığını resmi olarak bildiren belgeyi,

ll) Ulusal tip onayı: Ulusal mevzuatta hüküm altına alınan ve geçerliliği ülke sınırlarıyla sınırlı olan bir tip onayı işlemini,

mm) Uygunluk belgesi: Bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek IX’da belirtilen imalatçı tarafından düzenlenen ve bu Yönetmeliğe uygun olarak onay verilmiş bir seri tipine ait bir aracın, imal edildiği dönemde yürürlükte olan bütün düzenleyici mevzuata uygun olduğunu teyit eden belgeyi,

nn) Üye ülke: Avrupa Birliği üyesi bir ülkeyi,

oo) Yetkili kuruluş: Bir onay kuruluşunu, atanmış bir kuruluşu veya onlar adına hareket eden bir akreditasyon kurumunu, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Genel Yükümlülükler

Onay Kuruluşunun yükümlülükleri

MADDE 4 – (1) Onay Kuruluşu, onay başvurusunda bulunan imalatçıların bu Yönetmelik kapsamındaki yükümlülüklere uymalarını sağlamak için gerekli tedbirleri alır.

(2) Onay Kuruluşu sadece bu Yönetmeliğin şartlarına uyan araç, sistem, aksam veya ayrı teknik ünitelere onay verir.

(3) Onay Kuruluşu, sadece bu Yönetmeliğin şartlarına uyan araçların tesciline, satışına veya hizmete girmesine, aksam ve ayrı teknik ünitelerin satışına veya hizmete girmesine izin verir. Bu Yönetmeliğin şartlarını sağlayan, Yönetmelik kapsamındaki araçlar, aksam veya ayrı teknik ünitelerin yapıları ve işlevi özelliklerine ilişkin gerekçelerle, tescili, satışı veya hizmete girmesi ya da trafiğe çıkması yasaklanamaz, sınırlandırılmaz veya engellenemez.

(4) Onay Kuruluşu, onayla ilgili hususlarda yetkili kuruluşlarını oluşturur veya atamasını yapar ve 43 üncü maddeye göre Müsteşarlık aracılığıyla Komisyona bu kuruluş veya atamayı bildirir. Bu bildirimde, yetkili kuruluşların adı, adresi, elektronik posta adresi ve sorumluluk alanları belirtilir.

İmalatçıların yükümlülükleri

MADDE 5 – (1) İmalatçı; bir araç, sistem, aksam veya ayrı teknik ünitenin bütün imalat aşamalarına doğrudan dahil olup olmadığına bakılmaksızın, onay sürecinin bütün aşamalarında imalatın uygunluğunun temininden onay kuruluşuna karşı sorumludur.

(2) Çok aşamalı tip onayında, her bir imalatçı, aracın kendisi tarafından yapılan tamamlanma aşamasında ilave edilen sistemlerin, aksamların veya ayrı teknik ünitelerin onay ve imalatının uygunluğundan sorumludur. Daha önceki bir aşamada tip onayı verilmiş aksam veya sistemlerde değişiklik yapan imalatçılar, bu aksam ve sistemlerin onay ve imalatının uygunluğundan sorumludur.

(3) Avrupa Birliği üyesi ölkeler haricinde yurt dışında yerleşik imalatçılar, bu Yönetmeliğin amaçları bakımından, Onay Kuruluğu nezdinde kendilerini temsil etmek üzere Türkiye’de yerleşik bir temsilci atamak zorundadır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM **AT Tip Onayı İşlemleri**

Araçların AT tip onayında izlenecek işlemler

MADDE 6 – (1) İmalatçılar, aşağıdaki işlemlerden birini seçebilir.

- Kademeli tip onayı,
- Tek aşamalı tip onayı,
- Karma tip onayı.

(2) Kademeli tip onayı başvurusunda, bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek III’te istenen bilgileri içeren bir bilgi dosyasıyla birlikte, bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek IV veya Ek XI’de listelenen uygulanabilir düzenleyici mevzuatın her birine ait istenen tip onayı belgelerinin ekleriyle birlikte tümü sunulur. Onay Kuruluğu, bir sistem veya ayrı teknik ünitenin tip onayında uygulanabilir düzenleyici mevzuata göre onayın verildiği veya reddedildiği tarihe kadar ilgili bilgi paketine erişebilir.

(3) Tek aşamalı tip onayı başvurusunda, bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek IV veya Ek XI ile gerektiğinde Ek III’ün Bölüm II’sinde belirtilen düzenleyici mevzuatla bağlantılı olarak, bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek I’de istenen bilgileri içeren bir bilgi dosyası sunulur.

(4) Onay Kuruluğu, karma tip onayı işleminde imalatçıyı bir veya birkaç AT sistem tip onayı belgesi hazırlama yükümlölüğünden muaf tutabilir, ancak, bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek I’de belirtilen ve aracın onaylanması sırasında söz konusu sistemlere onay verilmesi için gereken hususlar bilgi dosyasına eklenmiş olmalıdır. Böyle bir durumda, bu şekilde muaf tutulan her bir AT tip onayı belgesinin yerine bir deney raporu konulur.

(5) İkinci, üçüncü ve dördüncü fıkralarda yer alan hükümler saklı kalmak kaydıyla, çok aşamalı tip onaylarında aşağıdaki bilgi ve dökümanlar imalatçı tarafından temin edilir.

a) Birinci aşamada, tam araç için gereken bilgi dosyasının ve AT tip onayı belgelerinin temel aracın tamamlanma durumuyla ilgili bölümleri,

b) İkinci aşamada ve müteakip aşamalarda, bilgi dosyasının ve AT tip onayı belgelerinin uygulanmakta olan imalat aşamasıyla ilgili bölümleri ve bir önceki imalat aşamasında verilen araç AT tip onayı belgesinin bir nüshası ile birlikte imalatçının araçta yapmış olduğu her türlü değişiklik veya ilavelere ilişkin bütün ayrıntılı bilgiler.

(6) (a) ve (b) bentlerinde belirtilen bilgiler, dördüncü fıkrada belirtilen karma tip onayı işlemine göre de temin edilebilir.

(7) İmalatçı, başvurusunu Onay Kuruluğuna yapar. Belli bir araç tipiyle ilgili olarak sadece bir üye ölkedeki onay kuruluşuna ve sadece bir başvuru yapılabilir. Onay verilecek her tip için ayrı bir başvuru yapılır.

(8) Onay Kuruluğu, hangi deneylerin gerekli olduğuna karar vermek veya söz konusu deneyleri hızlandırmak için, gerekçe göstererek, imalatçıdan ek bilgi isteyebilir.

(9) İmalatçı, tip onayı işleminin tatmin edici bir şekilde uygulanmasını sağlamak için ihtiyaç duyulabilecek sayıda aracı onay kuruluşuna sunar.

Sistem, aksam veya ayrı teknik ünitelerin AT tip onayında izlenecek işlem

MADDE 7 – (1) İmalatçı, başvurusunu Onay Kuruluğuna yapar. Belli bir sistem, aksam veya ayrı teknik ünite tipiyle ilgili olarak sadece bir onay kuruluşuna tek bir başvuru yapılabilir. Onay verilecek her tip için ayrı bir başvuru yapılır.

(2) Başvuruyla birlikte, kapsam ve içeriği ayrı yönetmelik ya da düzenlemelerde belirtilen bir bilgi dosyası sunulur.

(3) Onay Kuruluğu, hangi deneylerin gerekli olduğuna karar vermek veya söz konusu deneyleri kolaylaştırmak için, gerekçe göstererek, imalatçıdan ek bilgi isteyebilir.

(4) İmalatçı, ilgili ayrı yönetmelik ya da düzenlemelerde belirtilen ve gerekli deneylerin yapılması için ihtiyaç duyulan sayıda araç, aksam veya ayrı teknik üniteyi Onay Kuruluğuna sunar.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM **AT Tip Onayı İşlemlerinin Yürütölmesi**

Genel hükümler

MADDE 8 – (1) Onay Kuruluğu, 12 nci maddede belirtilen işlemlerin mevzuata uygun ve yeterli bir şekilde uygulandığından emin olmadıkça, herhangi bir AT tip onayı veremez.

(2) Onay Kuruluğu AT tip onaylarını 9 uncu ve 10 uncu maddelerde yer alan hükümlere uygun olarak verir.

(3) Onay Kuruluğu; bir araç, sistem, aksam veya ayrı teknik ünite tipinin, ilgili hükümlere uygun olmasına rağmen, yol güvenliği açısından ciddi bir risk yarattığı veya çevreye veya kamu sağlığına ciddi bir şekilde zarar verdiği kanaatine varması halinde, AT tip onayı vermeyi reddedebilir. Onay Kuruluğu, böyle bir durumda derhal üye ölkelere bildirilmek üzere Müsteşarlık aracılığıyla Komisyona, kararının gerekçelerini açıklayan ve tespitlerine kanıt oluşturan bulguları ortaya koyan ayrıntılı bir dosya gönderir.

(4) AT tip onayı belgeleri, bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek VII’de belirtilen yönteme göre numaralandırılır.

(5) Onay Kuruluğu, 20 iş günü içinde, tip onayı verdiği her bir araç tipine ait AT araç tip onayı belgesinin bir nüshasını üye ölkelerin onay kuruluşlarına bildirilmek üzere Müsteşarlık aracılığıyla Komisyona ekleriyle birlikte gönderir. Elektronik bir dosya yazılı nüshanın yerine kullanılabilir.

(6) Onay Kuruluğu, herhangi bir araç onayının reddedildiğini veya geri çekildiğini üye ölkelerin onay kuruluşlarına bildirilmek üzere Müsteşarlık aracılığıyla Komisyona bu kararının gerekçeleriyle birlikte gecikmeksizin bildirir.

(7) Onay Kuruluşu; üç aylık aralıklarla önceki dönemde verdiği, değiştirdiği, vermeyi reddettiği veya geri çektiği sistem, aksam veya ayrı teknik ünite AT tip onaylarının listesini üye ülkelerin onay kuruluşlarına iletmek üzere Müsteşarlık aracılığıyla Komisyona gönderir. Bu listede, bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek XIV'te belirtilen hususlara yer verilir.

(8) AT tip onayı veren onay kuruluşu, bir üye ülkenin talebi halinde, talebi takip eden 20 iş günü içinde, ekleriyle birlikte söz konusu AT tip onayı belgesinin bir nüshasını üye ülkeye iletmek üzere Müsteşarlık aracılığıyla Komisyona gönderir. Elektronik bir dosya yazılı nüshanın yerine kullanılabilir.

Araçlarla ilgili özel hükümler

MADDE 9 – (1) Onay Kuruluşu, bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek V'te belirtilen işlemleri uygulayarak, aşağıdaki araç tiplerine AT tip onayları verir.

a) Bilgi dosyasında belirtilen özelliklere uygun ve bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek IV'te liste halinde verilen ilgili düzenleyici mevzuatta yer alan teknik şartları karşılayan araç tipleri.

b) Bilgi dosyasında belirtilen özelliklere uygun ve bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek XI'de liste halinde verilen ilgili düzenleyici mevzuatta yer alan teknik şartları karşılayan özel amaçlı araç tipleri.

(2) Onay Kuruluşu, bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek XVII'de belirtilen işlemleri uygulayarak, bilgi dosyasında belirtilen özelliklere ve bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek IV veya Ek XI'de liste halinde verilen ilgili düzenleyici mevzuatta yer alan teknik şartlara uyan, tamamlanmamış veya tamamlanmış araç tiplerine, aracın tamamlanma durumunu göz önünde tutarak, çok aşamalı tip onayı verir. Çok aşamalı tip onayı, başka bir imalatçı tarafından dönüştürülmüş veya tadilat yapılmış tam araçlar bakımından da geçerlidir.

(3) Onay Kuruluşu her araç tipi için; bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek VIII'de belirtilen örneğe uygun deney sonuçları formu da dahil olmak üzere, AT tip onayı belgesinin ilgili bütün bölümlerini doldurur. Bilgi paketi fihristini oluşturur veya doğru olup olmadığını kontrol eder ve doldurulan belgeyi gereksiz bir gecikme olmaksızın ekleriyle birlikte başvuru sahibine verir.

(4) Bir AT tip onayının geçerliliği konusunda 20 nci veya 22 nci maddelerde belirtilen hükümler çerçevesinde veya bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek XI uyarınca belirli sınırlamalar getirilmesi veya bu tip onayla ilgili olarak düzenleyici mevzuatın belirli hükümlerinden muaf tutulması halinde, söz konusu sınırlama veya muafiyetler AT tip onayı belgesinde belirtilir.

(5) Bilgi dosyasında belirtilen hususlar arasında, bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek XI'de işaret edildiği gibi özel amaçlı araçlara ilişkin hükümler bulunması halinde, bu hükümler AT tip onayı belgesinde belirtilir.

(6) İmalatçının karma tip onayı işlemini seçmesi halinde onay kuruluşu, örneği bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek III'te verilen bilgi dokümanının III üncü Bölümüne, herhangi bir AT tip onayı belgesi bulunmayan ve düzenleyici mevzuat gereğince hazırlanan deney raporlarının referans numaralarını ilave eder.

(7) İmalatçının tek aşamalı tip onayı işlemini seçmesi halinde Onay Kuruluşu, örneği bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek VI'nın İlavesindeki uygulanabilir düzenleyici mevzuatın listesini hazırlayarak, AT tip onayı belgesine ekler.

Sistemler, aksamlar veya ayrı teknik ünitelere ilişkin özel hükümler

MADDE 10 – (1) Onay Kuruluşu, bilgi dosyasında belirtilen özelliklere uygun olan ve bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek IV veya Ek XI'de açıklanan ilgili ayrı yönetmelik veya düzenlemede yer alan teknik şartları sağlayan sistemlere AT tip onayı verir.

(2) Onay Kuruluşu, bilgi dosyasında (tanıtım bildiriminde) belirtilen özelliklere uygun olan ve bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek IV'te açıklanan ilgili ayrı yönetmelik veya düzenlemede yer alan teknik şartları sağlayan aksam veya ayrı teknik ünitelere AT tip onayı verir.

(3) Tamir, servis veya bakım amacıyla tasarlanmış olup olmadığına bakılmaksızın, aksam veya ayrı teknik ünitelerin aynı zamanda bir araçla ilgili bir sistem tip onayının kapsamına girdiği durumlarda, ilgili düzenleyici mevzuatta bu yönde bir hüküm bulunmadıkça, ek bir aksam veya ayrı teknik ünite onayı istenmez.

(4) Bir aksam veya ayrı teknik ünite kendi görevini ancak aracın diğer parçalarıyla birlikte yapabiliyor veya sadece aracın diğer parçalarıyla birlikte çalıştığında belli özel bir işlevi yerine getiriyorsa ve bu nedenle de bu aksam veya ayrı teknik ünitenin ilgili teknik şartlara uygun olup olmadığı, ancak onun aracın söz konusu diğer parçalarıyla birlikte çalışır halde iken kontrol edilebiliyor ise, bu aksam veya ayrı teknik ünitenin AT tip onayı kapsamı, bu durumu yansıtacak şekilde sınırlanır. Bu gibi durumlarda, aksam veya ayrı teknik ünitenin özel montaj şartları ve kullanımıyla ilgili sınırlamalar, AT tip onayı belgesinde belirtilir. Böyle bir aksam veya ayrı teknik ünitenin araç imalatçısı tarafından takıldığı durumlarda, kullanım veya montaj şartları konusundaki sınırlamalara uyulup uyulmadığı, araca tip onayı verilirken kontrol edilir.

AT tip onayı için gereken deneyler

MADDE 11 – (1) Bu Yönetmelikte ve bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek IV'te liste halinde verilen düzenleyici mevzuatta yer alan teknik talimatlara uyulup uyulmadığı, görevlendirilen teknik servisler tarafından yapılacak uygun deneylerle gösterilir. Deney işlemleri ve deneylerin yapılması için gerekli özel donanım ve aletler her bir düzenleyici mevzuatta tanımlanır.

(2) Gerekli deneyler, onay verilecek tipi temsil eden araçlar, aksamlar ve ayrı teknik üniteler üzerinde yapılmalıdır. Bununla birlikte, imalatçı, deneyler için onay kuruluşu ile mutabakat sağlayarak, onay verilecek tipi temsil etmemekle birlikte, istenen performans düzeyi bakımından en olumsuz bir dizi özelliği kendinde barındıran bir araç, sistem, aksam veya ayrı teknik üniteyi seçebilir. Bu seçim süreci sırasında karar vermeye yardımcı olması için sanal test yöntemlerinden yararlanılabilir.

(3) Birinci fıkrada belirtilen deney işlemlerine alternatif olarak, onay kuruluşu ile mutabakat sağlamak kaydıyla, imalatçının talebi halinde, bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek XVI'da liste halinde verilen düzenleyici mevzuatla ilgili sanal test yöntemleri kullanılabilir.

(4) Sanal test yöntemlerinin uyması gereken genel şartları bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek XVI'nın İlave 1'inde verilmiştir. Bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek XVI'da liste halinde verilen her bir düzenleyici mevzuat bakımından geçerli olan özel deney şartları ve idari hükümler, söz konusu ekin İlave 2'sinde ayrı ayrı ortaya konur.

İmalatın uygunluğu ile ilgili düzenlemeler

MADDE 12 – (1) AT tip onayı veren Onay Kuruluşu, bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek X'a uygun olarak, duruma göre, imal edilen araçlar, sistemler, aksamlar veya ayrı teknik ünitelerin onay verilen tipe uygun olarak imal edilmesini sağlamak için uygun düzenlemelerin yapılıp yapılmadığını kontrol etmek amacıyla, gerekirse üye ülkelerin onay kuruluşlarıyla işbirliği içinde gerekli tedbirleri alır.

(2) AT tip onayı veren Onay Kuruluşu, bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek X hükümleri uyarınca, bu tip onayıyla bağlantılı olarak, birinci fıkrada yer alan düzenlemelerin uygun ve yeterli olmaya devam edip etmediğini ve duruma göre, üretilen araçlar, sistemler, aksamlar veya ayrı teknik ünitelerin onay verilen tipe uygun olarak imal edilmeye devam edip etmediğini kontrol etmek amacıyla gerekirse üye ülkelerin onay kuruluşlarıyla işbirliği içinde gerekli tedbirleri alır. Ürünlerin onay verilen tipe uygun olarak imal edilmesini sağlamak için yapılan kontroller, bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek X'da ve özel şartlar içeren düzenleyici mevzuatta yer alan işlemlerle sınırlıdır. Bu amaçla, AT tip onayı veren Onay Kuruluşu, bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek IV veya Ek XI'de liste halinde verilen herhangi bir düzenleyici mevzuatta belirtilen kontrol veya deneyleri, imalat tesisleri de dahil olmak üzere imalatçının tesislerinden alınan numuneler üzerinde yapabilir.

(3) AT tip onayı veren Onay Kuruluşunun birinci fıkrada yer alan düzenlemelerin uygulanmadığını veya imalat durdurulmamasına rağmen uygulanmasına son verildiğini veya mutabık kalınan düzenleme ve kontrol planlarından önemli ölçüde sapmalar olduğunu tespit etmesi halinde, Onay Kuruluşu imalatın uygunluğu işleminin doğru bir şekilde izlenmesini sağlamak için tip onayının geri çekilmesi de dahil olmak üzere gerekli her türlü tedbiri alır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

AT Tip Onaylarında Değişiklikler

Genel hükümler

MADDE 13 – (1) İmalatçı, bilgi paketinde kayıt altına alınan özelliklerde herhangi bir değişiklik olması halinde, gecikmeksizin AT tip onayını veren Onay Kuruluşuna bilgi vermek zorundadır. Onay Kuruluşu değişiklikle ilgili, bu yönetmelikte belirtilen hükümlere uygun olarak izlenmesi gereken işleme karar verir. Gerekliğinde, Onay Kuruluşu imalatçıyla konuyu istişare ederek, yeni bir AT tip onayının gerekli hale geldiğine karar verebilir.

(2) AT tip onayı değişiklik başvuruları, sadece başlangıçtaki AT tip onayını veren onay kuruluşuna yapılır.

(3) Bir değişiklik yapılması durumunda, Onay Kuruluşu yeni muayeneler veya yeni deneyler yapılması gerektiği kanaatine varması halinde, durumu imalatçıya bildirir. 14 üncü ve 15 inci maddelerde belirtilen işlemler, ancak gerekli yeni muayene veya yeni deneylerin başarıyla yapılmasından sonra uygulanır.

Araçlarla ilgili özel hükümler

MADDE 14 – (1) Bilgi paketinde kayıt altına alınan özelliklerde herhangi bir değişiklik olması halinde, bu değişiklik revizyon olarak gösterilir. Bu durumda, Onay Kuruluşu bilgi paketinin gözden geçirilen sayfasını gerektiği şekilde düzenler, gözden geçirilen sayfalardan her birinde değişikliğin niteliğini ve sayfanın yeniden düzenlenme tarihini açık bir şekilde belirtir. Yapılan değişikliklerin ayrıntılı bir tarifıyla birlikte, bilgi paketinin birleştirilmiş, güncellenmiş bir versiyonunun hazırlanmış olması, bu hükmün yerine getirilmesi bakımından yeterli kabul edilir.

(2) Birinci fıkrada yer alan hükümlere ilave olarak, aşağıdaki hususların da söz konusu olması halinde revizyon, bir kapsam genişletmesi olarak değerlendirilir:

a) İlave muayeneler veya yeni deneyler yapılması gerektiği,

b) Ekleri hariç, AT tip onayı belgesindeki herhangi bir bilgide değişiklik yapılması,

c) Onay verilmiş araç tipinin tabi olduğu herhangi bir düzenleyici mevzuat kapsamında yeni şartların yürürlüğe girmesi.

(3) Bu gibi durumlarda onay kuruluşu, daha önce verilmiş kapsam genişletmesi onaylarının sayısına göre bir sıra takip eden bir kapsam genişletmesi numarasıyla, gözden geçirilen bir AT tip onayı belgesi düzenler. Onay belgesinde, belgenin yeniden düzenlendiği tarih ve kapsam genişletmesinin nedenleri açık bir şekilde belirtilir.

(4) Değiştirilen sayfaların veya bilgi paketi versiyonunun yeniden düzenlenmesinin hemen ardından, en son kapsam genişletme veya revizyon tarihinin ya da güncellenmiş bilgi paketi versiyonunun en son birleştirilme tarihinin belirtilmesi de dahil olmak üzere, onay belgesi ilişikindeki bilgi paketi fihrisinde gerekli değişiklikler yapılır.

(5) İkinci fıkranın (c) bendinde belirtilen yeni şartların, teknik açıdan, söz konusu araç tipiyle ilgisi olmayan veya söz konusu araç tipinin ait olduğu kategori dışında kalan araç kategorilerini ilgilendiren şartlar olması halinde, araç tip onayında herhangi bir değişiklik ihtiyacı duyulmaz.

Sistemler, aksamlar veya ayrı teknik ünitelerle ilgili özel hükümler

MADDE 15 – (1) Beşinci fıkrası hariç olmak üzere 14 üncü maddede belirtilen hükümler; sistemler, aksamlar veya ayrı teknik üniteler için de geçerlidir. Ancak Onay verilmiş sistem, aksam veya ayrı teknik ünitenin tabi olduğu herhangi bir düzenleyici mevzuat kapsamında yeni şartlar yürürlüğe girdiği takdirde AT tip onay belgesinin tip onay numarasının üçüncü bölümü güncellenir.

Değişikliklerin düzenlenmesi ve bildirilmesi

MADDE 16 – (1) Bir kapsam genişletmesi söz konusu olduğunda onay kuruluşu, AT tip onayı belgesinin ilgili bütün bölümlerini, eklerini ve bilgi paketi fihristini günceller. Güncellenmiş belge ve ekleri, başvuru sahibi adına düzenlenerek, sebepsiz bir gecikme olmaksızın başvuru sahibine verilir.

(2) Bir revizyonda, duruma göre, gözden geçirilen belgeler veya bilgi paketinin birleştirilmiş, güncellenmiş versiyonu, gözden geçirilen bilgi paketi fihrisi dahil, onay kuruluşu tarafından başvuru sahibi adına düzenlenerek, sebepsiz bir gecikme olmaksızın başvuru sahibine verilir.

(3) Onay Kuruluşu, AT tip onaylarında yapılan değişiklikleri, 8 inci maddede belirtilen işlemlere uygun olarak üye ülkelerin onay kuruluşlarına bildirilmek üzere Müsteşarlık aracılığıyla Komisyona bildirir.

ALTINCI BÖLÜM

Araçların AT Tip Onaylarının Geçerliliği

Geçerliliğin sona ermesi

MADDE 17 – (1) Bir aracın AT tip onayının geçerliliği aşağıdaki durumlarda sona erer.

a) Tip onayı verilmiş aracın tabi olduğu herhangi bir düzenleyici mevzuatta yer alan ve yeni araçların tescil, satış veya hizmete sokulması açısından zorunlu olan bir takım yeni şartlar söz konusu ise ve tip onayının bu yeni şartlar çerçevesinde güncellenmesinin mümkün olmaması,

b) Tip onayı verilmiş aracın imalatının istenerek ve kesin olarak durdurulması,

c) Tip onayının geçerliliğinin özel bir sınırlama nedeniyle sona ermesi.

(2) Bir tip içinde sadece bir varyantın veya bir varyant içinde bir versiyonun geçersiz hale gelmesi durumunda, söz konusu aracın AT tip onayı, sadece bu varyant veya versiyonla ilgili yönleri bakımından geçerliliğini kaybeder.

(3) Belli bir araç tipinin imalatına kesin olarak son verildiğinde, imalatçı, bu araca AT tip onayı veren Onay Kuruluşuna durumu bildirmek zorundadır. Bu bildirim alan söz konusu Onay Kuruluşu, 20 iş günü içinde üye ülkelerin onay kuruluşlarına durumu bildirmek üzere Müsteşarlık aracılığıyla Komisyona bildirir. 27 nci maddede belirtilen hükümler, sadece birinci fıkranın (a) bendinde belirtilen şartlarda imalatın kesildiği durumlara uygulanır.

(4) Üçüncü fıkra hükümleri saklı kalmak kaydıyla, bir aracın AT tip onayının geçersiz hale gelmesi söz konusuysa, imalatçı, bu AT tip onayını veren Onay Kuruluşuna durumu bildirmek zorundadır. Onay Kuruluşu, bu konudaki bütün bilgileri, sebepsiz bir gecikme olmaksızın ve uygun olduğunda 27 nci maddede belirtilen hükümlerin uygulanmasını sağlamak için üye ülkelerin onay kuruluşlarına bildirmek üzere Müsteşarlık aracılığıyla Komisyona bildirir. Bu bildirimde, özellikle, imal edilen son aracın imalat tarihi ve araç tanıtım numarası belirtilir.

YEDİNCİ BÖLÜM

Uygunluk Belgesi ve İşaretler

Uygunluk belgesi

MADDE 18 – (1) İmalatçı, bir aracın AT tip onayının sahibi sıfatıyla tam, tamamlanmış veya tamamlanmamış bir araç tipine uygun olarak imal edilen her araçla birlikte uygunluk belgesini verir. Tamamlanmamış veya tamamlanmış araçlarda, imalatçı, uygunluk belgesinin ikinci yüzünde sadece onay sürecinin mevcut aşamasında ilave edilmiş veya değiştirilmiş bulunan maddeleri doldurur ve gerekiyorsa önceki aşamada verilen bütün uygunluk belgelerini söz konusu belgeye ekler.

(2) Uygunluk belgesi, Türkçe veya AT'nin resmi dillerinden birinde düzenlenir. Türkçe dışında bir dilde düzenlenmesi halinde, beraberinde Türkçe'ye çevirisi bulunur.

(3) Uygunluk belgesi, evrak sahtekarlığını engelleyecek şekilde tasarlanırlar. Bu amaçla, kullanılan kağıt, renkli grafikler yardımıyla veya imalatçının tanıtım işareti şeklinde tasarlanmış bir filigran vasıtasıyla evrak sahtekarlığına karşı korunur.

(4) Uygunluk belgesinin bütün maddeleri eksiksiz bir şekilde doldurulur ve belgede aracın kullanımıyla bağlantılı olarak ilgili düzenleyici mevzuatta yer alan sınırlamalar dışında herhangi bir sınırlama içeremez.

(5) Bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek IX'un Bölüm I'inde belirtilen, 20 nci maddenin ikinci fıkrası hükümlerine uygun olarak tip onayı verilmiş araçlar için düzenlenen uygunluk belgelerinde, başlık kısmında, "20 nci madde uyarınca tip onayı verilmiş (geçici onay) tam/tamamlanmış araçlar için" ibaresine yer verilir.

(6) Bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek IX'un Bölüm I'inde belirtilen, 22 nci maddenin hükümlerine uygun olarak tip onayı verilmiş araçlar için düzenlenen uygunluk belgelerinde, başlık kısmında, 'Küçük seriler halinde tip onayı verilmiş tam/tamamlanmış araçlar için' ibaresine yer verilir. Bu ibarenin yanında imalat yılı belirtilir ve 1 değeri ile bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek XII'sindeki çizelgede belirtilen sınır değeri arasında kalan ve belli bir imalat yılıyla ilgili olarak söz konusu yıl için planlanan imalat içerisinde söz konusu aracın konumunu gösteren bir sıra numarası verilir.

(7) Birinci fıkra hükümleri saklı kalmak kaydıyla, imalatçı, uygunluk belgesinde yer alan veri veya bilgileri elektronik bir vasıta ile tescil kuruluşuna iletebilir.

(8) Uygunluk belgesinin sureti sadece imalatçı tarafından düzenlenebilir. Herhangi bir uygunluk belgesi suretinin ön yüzüne açıkça görünebilecek şekilde 'suret' yazılır.

AT tip onayı işareti

MADDE 19 – (1) Bir sistemin parçası olup olmadığına bakılmaksızın, bir aksam veya ayrı teknik ünitenin imalatçısı, onay verilen tipe uygun olarak imal edilmiş her aksam veya ünitenin üzerine, ilgili ayrı yönetmelik veya düzenlemede belirtildiği şekilde bir AT tip onayı işareti koyar.

(2) Herhangi bir AT tip onayı işaretinin istenmediği durumlarda, imalatçı, söz konusu aksam veya ayrı teknik ünitelerin üzerine, en azından kendi ticari isim veya markasını, aksam veya ayrı teknik ünitenin tip numarasını ve/veya seri numarasını koyar.

(3) AT tip onayı işareti, bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek VII'nin İlavesinde yer alan hükümlere uygun olmak zorundadır.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Ayrı Yönetmeliklerle Uyuşmayan Yeni Teknoloji veya Yeni Kavramlar

Yeni teknoloji veya yeni kavramlar konusundaki muafiyetler

MADDE 20 – (1) Onay Kuruluşu, Komisyon tarafından verilen yetkiye tabi olmak kaydıyla, imalatçının başvurusu halinde, bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek IV'ün Bölüm I'inde liste halinde verilen bir veya birkaç düzenleyici mevzuatla uyuşmayan bazı teknoloji veya kavramlar barındıran bir sistem, aksam veya ayrı teknik ünite tipi için AT tip onayı verebilir.

(2) Onay Kuruluşu, yetki verilip verilmeyeceğine ilişkin karar sürecinin devam ettiği dönemde, muafiyet talebine konu olan bir araç tipi için ülke sınırları içinde geçerli olmak üzere geçici onay verebilir; ancak, aşağıdaki unsurlardan oluşan bir dosya ile üye ülkelere konu hakkında bilgi vermek üzere Müsteşarlık aracılığıyla Komisyona bildirir.

a) Söz konusu teknoloji veya kavramların; sistem, aksam veya ayrı teknik üniteyi şartlarla uyuşmaz hale getirmesinin nedenleri,

b) Söz konusu güvenlik ve çevre ile ilgili dikkate alınması gereken hususların bir tarifi ve alınan tedbirler,

c) Muafiyet talep edilen şartlarla karşılaştırıldığında, söz konusu teknoloji veya kavramın en azından eşdeğer düzeyde bir güvenlik ve çevre koruması sağladığını gösteren deneyler ve deney sonuçlarına ilişkin bir açıklama.

(3) Onay Kuruluşu, üye ülkelerin verdiği ikinci fıkrada belirtilen geçici onayı geçerli kabul edebilir.

(4) Müsteşarlık aracılığıyla Komisyondan söz konusu araç tipi için AT tip onayı verilmesine müsaade edilip edilmeyeceğine karar vermesi talep edilir. Komisyonun kararında süre sınırlaması gibi bir kısıtlama varsa, bu müsaade kararı uygulanır. Müsaadenin geçerlilik süresi 36 aydan az olamaz. Komisyonun bu konuda yetki vermeyi reddetmesi halinde, Onay Kuruluşu, ikinci fıkrada belirtilen geçici tip onayının sahibini haberdar ederek, geçici onayın, Komisyonun karar tarihinden altı ay sonra iptal edileceğini bildirir. Bununla birlikte, söz konusu iptal işleminden önce geçici onaya uygun olarak imal edilen araçların, tescil edilmesine, satılmasına veya hizmete girmesine izin verilir.

(5) AT'nin kabul ettiği ve Türkiye'nin de taraf olduğu bir BM/AEK Regülasyonuna uygun olan sistem, aksam veya ayrı teknik ünitelere bu madde uygulanmaz.

Gerekli işlemler

MADDE 21 – (1) Komisyonun 20 nci madde kapsamında muafiyet tanımak için sağlam gerekçeler bulunduğu kanaatine varması halinde söz konusu teknolojik gelişmelerle ilgili ayrı yönetmelik ya da düzenlemelerde ihtiyaç duyulan uyarlamaların yapılması için yaptığı değişiklikler, 40 ncı maddede belirtilen işleme uygun olarak ulusal mevzuata yansıtılır. Aynı şekilde, 20 nci maddeye göre bir muafiyet bir BM/AEK Regülasyonu ile ilgili ise, Komisyonun, 1958 tarihli Andlaşma kapsamında izlenen işleme uygun olarak ilgili BM/AEK Regülasyonunda önerdiği değişiklik BM/AEK'de yayımlandığında, Türkiye'nin taraf olduğu BM/AEK Regülasyonunun değişikliği Türkiye'de de uygulanır.

(2) İlgili düzenleyici mevzuatta değişiklik yapıldığında muafiyet üzerindeki her türlü sınırlama derhal kaldırılır. Düzenleyici mevzuatın uyarlanması için gerekli adımların atılmaması durumunda, Onay Kuruluşu muafiyetin geçerlilik süresinin uzatılmasını talep edebilir.

DOKUZUNCU BÖLÜM

Küçük Seriler Halinde İmal Edilen Araçlar

Küçük serilerde AT tip onayı

MADDE 22 – (1) İmalatçının talebi halinde, bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek XII'nin Kısım A, Madde 1'inde yer alan miktar sınırları dahilinde, Onay Kuruluşu, 6 ncı maddenin dördüncü fıkrasında belirtilen işleme uygun olarak, en az bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek IV'ün Bölüm I'inin İlavesinde liste halinde verilen şartları sağlayan araç tiplerine AT tip onayı verir.

(2) Birinci fıkrada yer alan hükümler, özel amaçlı araçlara uygulanmaz.

(3) AT tip onayı belgeleri, bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek VII'ye göre numaralandırılır.

Küçük serilerde ulusal tip onayı

MADDE 23 – (1) Onay kuruluşu, bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek XII'nin Kısım A, Madde 2'sinde yer alan miktar sınırları dahilinde imal edilen araçlarda, ilgili alternatif şartları açıklamak kaydıyla, bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek IV veya Ek XI'de verilen listede yer alan bir veya birkaç düzenleyici mevzuatın bir veya birkaç hükmünü uygulamayabilir.

(2) Onay Kuruluşu, birinci fıkrada belirtilen araçlar söz konusu olduğunda, bu Yönetmeliğin bir veya birkaç hükmünü uygulamayabilir.

(3) Birinci ve ikinci fıkrada yer alan hükümler, sadece, makul gerekçeler varsa uygulanmayabilir.

(4) Bu madde kapsamında verilen araç tip onaylarında, bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek IV'te liste halinde verilen düzenleyici mevzuata uygun olarak tip onayı verilmiş sistem, aksam veya ayrı teknik üniteler kabul edilir.

(5) Tip onayı belgesinde, birinci ve ikinci fıkraya göre verilen muafiyetlerin niteliği belirtilir. Bir örneği bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek VI'da verilen tip onayı belgesinin başlığında, 'AT araç tip onayı belgesi' ibaresi bulunmaz. Bununla birlikte, tip onayı belgelerinin bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek VII'ye göre numaralandırılması zorunludur.

(6) Tip onayının geçerlilik alanı, ülke sınırları ile sınırlıdır. Bununla birlikte, imalatçının talebi halinde, Onay Kuruluşu, ekleriyle birlikte tip onayı belgesinin bir nüshasını, taahhütlü posta veya elektronik posta yoluyla, imalatçı tarafından belirtilen üye ülkelerin onay kuruluşlarına iletmek üzere Müsteşarlık aracılığıyla Komisyona gönderir. Bir üye ülkenin onay kuruluşundan ekleriyle birlikte tip onayı belgesinin bir nüshasını alan Onay Kuruluşu, 60 gün içinde, bu tip onayını kabul edip etmeyeceğine karar verir ve bu kararını söz konusu onay kuruluşuna bildirmek üzere Müsteşarlık aracılığıyla Komisyona bildirir. Onay Kuruluşu, belli bir araca tip onayı verilmesine esas teşkil eden teknik şartların mevzuat hükümlerine eşdeğer olmadığı konusunda makul gerekçe bulunmadığı sürece, bu tip onayını reddetmez.

(7) Bir aracı bir üye ülkede satmak, tescil ettirmek veya hizmete sunmak isteyen bir başvuru sahibinin talebi halinde, onayı veren Onay Kuruluşu bilgi paketi de dahil olmak üzere tip onayı belgesinin bir nüshasını başvuru sahibine verir. Onay Kuruluşu, bu araca tip onayı verilmesine esas teşkil eden teknik şartların mevzuat hükümlerine eşdeğer olmadığı konusunda makul gerekçe bulunmadığı sürece, aracın satış, tescil veya hizmete girmesine izin vermek zorundadır.

ONUNCU BÖLÜM

Münferit Onaylar ve Çok Aşamalı Tip Onayı

Münferit onaylar

MADDE 24 – (1) Onay Kuruluşu, benzersiz olup olmadığına bakılmaksızın, belli bir aracı alternatif şartlar getirmek kaydıyla, bu Yönetmeliğin bir veya birkaç hükmüne ya da bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek IV veya Ek XI’de verilen listede yer alan bir veya birkaç düzenleyici mevzuata uyma şartından muaf tutulabilir. İlk cümlede belirtilen hükümler, sadece makul gerekçeler varsa uygulanmayabilir.

(2) Tahribatlı deneyler yapılamaz. Başvuru sahibinin sunduğu ve aracın alternatif şartlara uygun olduğunu gösteren bilgiler esas alınır.

(3) Alternatif şartların yerine getirilemediği durumlarda, herhangi bir sistem, aksam veya ayrı teknik ünite için alınan AT tip onayı geçerli sayılır.

(4) Münferit onay başvuruları, imalatçı veya araç sahibi tarafından veya yurt içinde yerleşik olması kaydıyla, imalatçı veya araç sahibi adına hareket eden bir kişi tarafından yapılır.

(5) Bir aracın onay başvurusunun ekindeki açıklamaya ve aracın tabi olduğu teknik şartlara uygun olması halinde, Onay Kuruluşu bu araca münferit onay verir ve sebepsiz bir gecikme olmaksızın bir münferit onay belgesi düzenler. Münferit onay belgeleri, format olarak, bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek VI’da verilen AT tip onayı belgesi örneğine uygun şekilde düzenlenir ve belgelerde 18/7/1997 tarihli ve 23053 mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Karayolları Trafik Yönetmeliğinde belirtilen tescil başvurusunun yapılabilmesi için gerekli bilgilere yer verilir. Münferit onay belgeleri ‘AT araç onayı’ başlığı taşıyamaz. Münferit onay belgelerinde, söz konusu aracın tanıtım numarası bulunur.

(6) Münferit bir onayın geçerliliği, onayı veren ülkenin egemenlik alanıyla sınırlıdır. Başvuru sahibi münferit onay verilmiş bir aracı bir üye ülkede satmak, tescil ettirmek veya hizmete sunmak isterse, onayı veren Onay Kuruluşu, söz konusu araca onay verilmesine esas teşkil eden teknik şartları gösteren bir beyanname düzenleyerek başvuru sahibine verir. Bu madde hükümleri uyarınca bir üye ülke tarafından münferit onay verilmiş bir araç söz konusu olduğunda, Onay Kuruluşu bu araca tip onayı verilmesine esas teşkil eden teknik şartların mevzuat hükümlerine eşdeğer olmadığı konusunda makul gerekçe bulunmadığı sürece, bu aracın satış, tescil veya hizmete girmesine izin vermek zorundadır.

(7) Onay Kuruluşu, imalatçının veya araç sahibinin talebi halinde, bu Yönetmelik hükümlerine ve duruma göre, bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek IV veya Ek XI’de liste halinde verilen düzenleyici mevzuata uygun araçlara münferit onay verir. Üye ülke onay kuruluşlarının verdiği münferit onay kabul edilir ve onay konusu aracın satışına, tesciline ve hizmete girmesine izin verilir.

(8) Bu Yönetmelik çerçevesinde tip onayı verilmiş ve ilk kez tescil veya hizmete girmelerinden önce tadilat yapılmış araçlar, bu madde hükümlerine tabi olabilir.

Münferit onaylara ilişkin özel hususlar

MADDE 25 – (1) Münferit onaylara ilişkin işlemler, birbirini izleyen tamamlanma aşamaları sırasında belli bir araca çok aşamalı tip onayı işlemi çerçevesinde uygulanabilir. Ancak, bu işlemler çok aşamalı tip onayı işleminin normal sırası içerisindeki bir ara aşamanın yerini alamaz ve aracın birinci aşama onayının alınması amacıyla kullanılamaz.

ONBİRİNCİ BÖLÜM

Tescil, Satış ve Hizmete Girme

Araçların tescili, satışı ve hizmete girmesi

MADDE 26 – (1) 29 uncu ve 30 uncu maddelerin hükümleri saklı kalmak kaydıyla, bir araç 18 inci maddeye göre düzenlenmiş geçerli bir uygunluk belgesine sahipse, bu araç tescil edilerek satışına veya hizmete girmesine izin verilir. Tamamlanmamış araçların satışına izin verilir. Ancak, tamamlanmamış oldukları dönem boyunca bu araçlar sürekli tescil edilemez ve hizmete giremez.

(2) Bir uygunluk belgesine ilişkin bir şarttan muaf tutulan araçlar, sadece bu Yönetmeliğin ilgili teknik şartlarına uygun olmaları halinde tescil edilebilir, satılabilir veya hizmete girebilir.

(3) Küçük seri araçlar söz konusu olduğunda, tek bir yıl boyunca tescil edilen, satılan veya hizmete giren araç adedi, bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek XII’nin Kısım A’ında belirtilen sayıyı geçemez.

Seri sonu araçların tescili, satışı ve hizmete girmesi

MADDE 27 – (1) Bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek XII’nin Kısım B’sinde, belirtilen sınırlara tabi olmak ve sadece sınırlı bir süre için geçerli olmak kaydıyla, AT tip onayı geçerliliğini kaybetmiş bir araç tipine uygun araçlar tescil edilebilir ve bunların satışına veya hizmete girmesine izin verilebilir. Bu hüküm sadece, imal edildiği dönemde geçerli bir AT tip onayı kapsamı dahilinde kalmakla birlikte, söz konusu AT tip onayının geçerliliğini kaybetmesinden önce Türkiye’de ve/veya AT’de tescil edilmemiş veya hizmete girmemiş olan araçlara uygulanır.

(2) Birinci fıkrada belirtilen durum, tam araçlarda AT tip onayının geçerlilik süresinin sona erdiği tarihten itibaren on iki aylık bir dönemde; tamamlanmış araçlarda ise, aynı tarihten itibaren on sekiz aylık dönemde uygulanabilir.

(3) Birinci fıkranın hükümlerinden yararlanmak isteyen imalatçılar, onay kuruluşuna, söz konusu araçların hizmete girmesi yönünde talepte bulunur. Bu talepte, söz konusu araçların yeni teknik şartları sağlamasına engel teşkil eden teknik veya ekonomik nedenler belirtilir.

Onay Kuruluşu, bu talebi izleyen üç ay içerisinde söz konusu araç tipinin tescil edilip edilmemesine ve tescil edilecekse ne kadar adedinin tescil edileceğine karar verir.

(4) Birinci, ikinci ve üçüncü fıkra; gerekli değişiklikler yapılmak kaydıyla, ulusal tip onayı kapsamı dahilinde kalmakla birlikte, AT tip onayı işleminin 45 inci madde uyarınca uygulamaya konulmasına ilişkin zorunlu şartlar nedeniyle, söz konusu tip onayının geçerliliğini kaybetmesinden önce tescil edilmemiş veya hizmete girmemiş olan araçlara da uygulanır.

(5) Onay Kuruluşu, bu maddede açıklanan işlem çerçevesinde tescil edilecek veya hizmete girecek araç sayısının etkin bir şekilde izlenmesini sağlamak için uygun tedbirler alır.

Aksam ve ayrı teknik ünitelerin satışı ve hizmete girmesi

MADDE 28 – (1) Aksam veya ayrı teknik ünitelerin satışına veya hizmete girmesine, sadece ilgili düzenleyici mevzuatın şartlarına uymaları ve 19 uncu madde hükümleri çerçevesinde usulüne uygun bir şekilde işaretlenmiş olmaları kaydıyla izin verilir.

(2) Birinci fıkranın hükümleri, bu Yönetmelik kapsamına girmeyen, yeni araçlar için özel olarak imal edilmiş veya tasarlanmış aksamlar veya ayrı teknik ünitelere uygulanmaz.

(3) Onay Kuruluşu, birinci fıkrada belirtilen hükümlerin uygulanmasından farklı olarak, 20 nci madde uyarınca bir düzenleyici mevzuatın bir veya birkaç hüküm ya da şartından muaf tutulmuş olan veya söz konusu aksam veya ayrı teknik üniteye ilişkin olarak 22 nci, 23 üncü veya 24 üncü maddeler çerçevesinde verilen onaylar kapsamında olan araçlara takılmak üzere tasarlanmış aksamların veya ayrı teknik ünitelerin satışına ve hizmete girmesine izin verebilir.

(4) Onay Kuruluşu, ilgili düzenleyici mevzuatta aksi belirtilmediği sürece, birinci fıkrada belirtilen hükümlerden farklı olarak hizmete girdikleri dönemde bu Yönetmelik kapsamında veya bu Yönetmeliğin yayımı tarihinden önce, AT tip onayı şartı aranmayan araçlara takılmak üzere tasarlanmış olan aksamlar veya ayrı teknik ünitelerin satışına ve hizmete girmelerine izin verebilir.

ONİKİNCİ BÖLÜM

Koruyucu Hükümler

Hüküm ve şartlara uygun araçlar, sistemler, aksam veya ayrı teknik üniteler

MADDE 29 – (1) Yeni bir araç, sistem, aksam veya ayrı teknik ünitenin ilgili hüküm ve şartlara uygun olmasına veya usulüne uygun bir şekilde işaretlenmiş olmasına rağmen, yol güvenliği açısından ciddi bir risk yarattığı ya da çevreye veya kamu sağlığına ciddi bir şekilde zarar verdiği kanaatine varılması halinde, azami altı ay için bu aracın tescil edilmesi reddedilebileceği gibi, bu araç, aksam veya ayrı teknik ünitenin satışına veya hizmete girmesine de izin verilmeyebilir. Böyle bir durumda Onay Kuruluşu, derhal imalatçıya, üye ülkelerin onay kuruluşlarına bildirilmek üzere Müsteşarlık aracılığıyla Komisyona durumu bildirerek, kararına esas teşkil eden nedenlere ve özellikle de kararın; ilgili düzenleyici mevzuattaki eksiklik veya yetersizliklerden veya ilgili şartların yanlış uygulanmasından kaynaklanıp kaynaklanmadığını belirtir.

(2) Onay kuruluşu Müsteşarlık aracılığıyla Komisyonla görüşmelerini sürdürür.

(3) Birinci fıkrada bahsedilen tedbirler ilgili düzenleyici mevzuattaki eksiklik veya yetersizliklere bağlanabiliyorsa, aşağıdaki şekilde uygun tedbirler alınır.

a) Bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek IV'ün Bölüm I'inde liste halinde verilen ayrı yönetmelik veya düzenlemeler söz konusu ise, Komisyonun bu konuda yaptığı değişiklikler paralelinde ulusal mevzuatta gerekli değişiklikler yapılır.

b) BM/AEK Regülasyonları söz konusu ise, Komisyonun 1958 tarihli Anlaşma kapsamında ilgili BM/AEK Regülasyonlarında yapılmasını önerdiği gerekli değişiklikler BM/AEK'de yayımlandığında, Türkiye'nin de taraf olduğu BM/AEK Regülasyonundaki bu değişiklikler Türkiye'de de uygulanır.

(4) Birinci fıkrada söz konusu edilen tedbirler ilgili hüküm ve şartların yanlış uygulanmasına bağlanabiliyorsa, bu hüküm ve şartlara uyulmasını sağlamak için Komisyonun önerileri göz önünde bulundurularak gerekli tedbirler uygulanır.

Onay verilen tipe uygun olmayan araçlar, sistemler, aksam veya ayrı teknik üniteler

MADDE 30 – (1) AT tip onayı veren Onay Kuruluşunun, bir uygunluk belgesi veya üzerinde onay işareti bulunan yeni bir araç, sistem, aksam veya ayrı teknik ünitenin onay verdiği tipe uygun olmadığı kanaatine varması halinde, gerektiğinde tip onayının geri çekilmesi de dahil olmak üzere, duruma göre, imal edilen araçlar, sistemler, aksamlar veya ayrı teknik ünitelerin onay verilen tipe uygun hale getirilmesini sağlamak için gerekli bütün tedbirleri alır. Onay Kuruluşu aldığı tedbirleri üye ülkelerin onay kuruluşlarına bildirilmek üzere Müsteşarlık aracılığıyla Komisyona bildirir.

(2) AT tip onayı belgesinde veya bilgi paketinde verilen hususlardan sapmalar olması, onay verilen tipe uyulmadığının göstergesi olarak kabul edilir. İlgili düzenleyici mevzuatta belirli toleransa izin verildiği durumlarda, bu toleransa uyulmuş ise, ilgili aracın onay verilen tipten sapmadığı kabul edilir.

(3) Onay Kuruluşunun bir uygunluk belgesi veya üzerinde onay işareti bulunan yeni bir araç, sistem, aksam veya ayrı teknik ünitenin onay verilen tipe uygun olmadığını belirlemesi halinde, AT tip onayı veren üye ülkenin onay kuruluşundan söz konusu araç, sistem, aksam veya ayrı teknik ünitelerin onaylanmış tipe uygun olarak imal edilmeye devam edip etmediğini kontrol etmesini isteyebilir. Onay Kuruluşunun böyle bir talebi bir üye ülkenin onay kuruluşundan alması halinde talep tarihini takip eden en geç altı ay içinde bu hususta gerekli tedbirleri alır.

(4) Onay Kuruluşu, AT araç tip onayında, aracın onay verilen tipe uygun olmamasının münhasıran bir sistem, aksam veya ayrı teknik ünitenin onay verilen tipe uygun olmamasından veya çok aşamalı tip onayında, tamamlanmış aracın onay verilen tipe uygun olmamasının münhasıran tamamlanmamış aracın bir parçası olan bir sistem, aksam veya ayrı teknik ünitenin veya bizzat tamamlanmamış aracın kendisinin onay verilen tipe uygun olmamasından kaynaklandığı durumlarda; sistem, aksam, ayrı teknik ünite veya tamamlanmamış araç tip onayı veren üye ülke onay kuruluşundan, söz konusu araçların onay verilen tipe uygun olarak imal edilmesini sağlamak için gerekli tedbirleri

almasını talep edebilir. Onay Kuruluşu böyle bir talebi aldığı anda talep tarihini takip eden en geç altı ay içinde, gerekiyorsa talepte bulunan üye ülke onay kuruluşu ile birlikte, bu hususta gerekli tedbirleri alır. Bir uygunsuzluğun tespit edilmesi halinde, sistem, aksam veya ayrı teknik ünite için AT tip onayı veya tamamlanmamış araç onayı veren Onay Kuruluşu birinci fıkrada belirtilen tedbirleri alır.

(5) Onay Kuruluşu, bir AT tip onayının geri çekilmesi halinde, geri çekme kararını takip eden 20 iş günü içinde, karar ve nedenleri konusunda diğer bütün onay kuruluşlarına bilgi verir.

(6) AT tip onayını vermiş olan Onay Kuruluşunun kendisine bildirilen uygunsuzluğa itiraz etmesi halinde, ilgili onay kuruluşlarıyla anlaşmazlığı gidermeye çalışır. Müsteşarlık aracılığıyla Komisyon bilgilendirilir ve gerekirse taraflar karşılıklı kabul edilebilir bir çözüm bulmak amacı ile Komisyon nezdinde danışma temalarında bulunur.

Zorunlu sistemlerin düzgün çalışması açısından ciddi bir risk doğurabilecek parça veya donanımların satışı ve hizmete girişi

MADDE 31 – (1) Aracın güvenliği veya çevre performansı bakımından zorunlu sistemlerin düzgün çalışması açısından ciddi bir risk doğurabilecek parça veya donanımlara sadece beşinci fıkra ile onuncu fıkraya uygun olarak bir Onay Kuruluşu tarafından izin verilmiş olması halinde, söz konusu parça veya donanımların satışına, satışa sunulmasına veya hizmete girişine izin verilir.

(2) Birinci fıkraya göre izne tabi olan parça veya donanımlar, bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek XIII'te oluşturulan listeye eklenir. Böyle bir karardan önce, sonuçları bir rapor halinde toplanır, bir değerlendirme yapılır ve özellikle söz konusu parça veya donanımların takıldığı araçların güvenlik veya çevre performansı açısından ciddi bir riskin varlığı ile söz konusu parça veya donanımlarla ilgili olarak yer alabilecek muhtemel bir izin şartının yedek parça piyasasında tüketiciler ve imalatçılar üzerindeki etkileri hususunda adil bir denge sağlanmasına çalışılır.

(3) Bir araçla ilgili bir sistem tip onayı kapsamına giren orijinal parça veya donanımlar ve bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek IV'teki listede bulunan düzenleyici bir mevzuatın hükümlerine uygun olarak tip onayı verilmiş olan parça veya donanımlara, bu onayların birinci fıkranın kapsadığı hususlar dışındaki hususlarla ilgili olduğu durumlar hariç, birinci fıkranın hükümleri uygulanmaz. Birinci fıkra, münhasıran, halka açık karayollarında kullanılmamak üzere üretilmiş yarı araçları için imal edilen parça veya donanımlara uygulanmaz. Bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek XIII'te bulunan parça veya donanımlar, yarış ve karayolunda kullanılmak gibi ikili bir amaç için tasarlanmışsa, bu parça veya donanımlar, bu maddenin şartlarına uygun olmadıkça, karayollarında trafiğe çıkan araçlarda kullanılmak üzere halka satılamaz veya satışa sunulamaz.

(4) Komisyonun birinci fıkrada belirtilen izin sürecine ilişkin belirlediği işlem ve şartlar ve bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek XIII'teki listenin takip eden dönemlerde güncellenmesi hususunda yürürlüğe koyduğu hükümler göz önünde bulundurularak gerekli uygulamalar yapılır.

(5) Birinci fıkranın amaçları bakımından, söz konusu parça veya donanımların imalatçısı, izin verilen parça veya donanımların dördüncü fıkrada yer alan şartlara uygunluğunu belgelemek üzere görevlendirilen teknik servis tarafından hazırlanmış deney raporunu Onay Kuruluşuna sunmalıdır. İmalatçı, belli bir parça ve belli bir tipte bağlantılı olarak sadece bir onay kuruluşuna ve sadece bir kez başvuruda bulunabilir. Başvuruda, parça veya donanım imalatçısına ilişkin ayrıntılar, izin talep edilen parça veya donanımların tip, tanıtım ve parça numaraları, araç imalatçısının ismi, araç tipi ve gerekiyorsa, bunların imalat yılları gibi bilgiler ve söz konusu parça veya donanımların takılması düşünülen aracın tanıtımı açısından faydalı diğer bilgiler bulunur. Onay Kuruluşu, deney raporu ve diğer bilgi ve belgeler ışığında, söz konusu parça veya donanımların dördüncü fıkrada yer alan hüküm ve şartlara uygun olduğuna kanaat getirmesi halinde, sebepsiz bir gecikme olmaksızın bir belge düzenleyerek imalatçıya verir. Bu belge, dokuzuncu fıkranın ikinci cümlesi hükümlerine tabi olmak kaydıyla, söz konusu parça veya donanımların satılmasına, satışa sunulmasına veya araçlara takılmasına izin verir.

(6) Bu madde uyarınca izin verilen parça veya donanımlardan her biri, usulüne uygun bir şekilde işaretlenir.

(7) İkinci fıkra ile altıncı fıkrada belirtilen tedbirler, 40 ıncı maddede yer alan işleme uygun olarak alınır.

(8) İmalatçı, söz konusu belgenin veriliş şartlarını etkileyen bütün değişiklikleri, gecikmeksizin belgeyi düzenleyen Onay Kuruluşuna bildirmek zorundadır. Bu durumda Onay Kuruluşu, belgenin gözden geçirilmesi ya da yeniden düzenlenmesinin ve bu amaçla yeni deneyler yapılmasının gerekli olup olmadığına karar verir. İmalatçı, parça ve donanımların belgenin düzenlenmesine esas teşkil eden şartlar çerçevesinde imal edilmesini ve imal edilmeye devam etmesini sağlamaktan sorumludur.

(9) Onay Kuruluşu, herhangi bir izin vermeden önce, imalatın uygunluğunun etkili bir şekilde kontrol edilmesini sağlamak için yeterli düzenleme ve işlemlerin mevcut olduğunu doğrular. Onay Kuruluşu, iznin verilmesine ilişkin şartlara artık uyulmadığını tespit etmesi halinde, imalatçıdan, parça veya donanımların tekrar ilgili şartlara uygun hale getirilmesi için gerekli tedbirleri almasını talep eder ve gerekiyorsa söz konusu izni geri çeker.

(10) Üye ülkelerin onay kuruluşları ile beşinci fıkrada belirtilen belgeler konusunda ortaya çıkabilecek her türlü anlaşmazlık Müsteşarlık aracılığıyla Komisyon nezdinde giderilmeye çalışılır.

(11) Herhangi bir parça veya donanım, bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek XIII'teki listeye dahil edilmeden önce bu madde hükümlerine tabi değildir. Bir veya birden fazla parça veya donanımın bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek XIII'teki listeye dahil edilmesi konusunda, parça veya donanım imalatçısının başvuruda bulunarak gerekli izni almasına imkan sağlamak için makul bir geçiş dönemi belirlenir. Aynı dönemde, gerekiyorsa, belli bir tarihten önce tip onayı verilmiş araçlarda kullanılmak üzere tasarlanmış parça ve donanımların bu maddenin uygulama kapsamı dışında tutulacağı bir tarih de belirlenebilir.

(12) Bir parça veya donanımın birinci fıkrada belirtilen listeye alınıp alınmayacağına ilişkin bir karar alınmadığı sürece, aracın güvenlik veya çevre performansı bakımından zorunlu sistemlerin düzgün çalışması açısından ciddi bir risk doğurabilecek parça veya donanımlarla ilgili ulusal hükümler uygulamaya devam edebilir. Bu konuda belli bir karar alınır alınmaz, söz konusu parça veya donanımlarla ilgili ulusal hükümler geçerliliğini kaybeder.

(13) Bu Yönetmeliğin yayımı tarihinden itibaren, aracın güvenlik veya çevre performansı bakımından zorunlu sistemlerin düzgün bir şekilde çalışmasını etkileyebilecek parça veya donanımlarla ilgili yeni hükümler kabul edilmez.

Araçların geri çağırılması

MADDE 32 – (1) AT araç tip onayı verilmiş bir imalatçı, daha önce satılmış, tescil edilmiş veya hizmete girmiş araçları, bu Yönetmeliğe göre usulüne uygun bir şekilde tip onayı verilmiş olsun veya olmasın, araca takılan bir veya birkaç sistem, aksam veya ayrı teknik ünitenin yol güvenliği, kamu sağlığı veya çevre koruması açısından ciddi bir risk oluşturması nedeniyle geri çağırılmakla yükümlüdür ve imalatçı durumu derhal bu araca onay veren onay kuruluşuna bildirmek zorundadır.

(2) İmalatçı, Onay Kuruluşuna, birinci fıkrada sözü edilen riskin giderilmesi hususunda bir dizi uygun çare önermelidir. Onay Kuruluşu önerilen bu tedbirleri, gecikmeksizin üye ülkelerin onay kuruluşlarına bildirilmek üzere Müsteşarlık aracılığıyla Komisyona bildirir.

(3) Üye ülke onay kuruluşları tarafından bu tedbirlerin yetersiz bulunması veya yeterince hızlı bir şekilde uygulamaya sokulamaması nedeniyle Bakanlığa durumun bildirilmesi halinde, Bakanlık durumu imalatçıya bildirir. Bakanlığın, imalatçının tedbirlerini yeterli bulmaması durumunda, imalatçı etkili düzeltici tedbirler önermez ve almaz ise, Bakanlık AT araç tip onayının geri çekilmesi de dahil olmak üzere gerekli her türlü koruyucu tedbiri alır. Bakanlık, AT araç tip onayının geri çekilmesi halinde, 20 iş günü içinde, taahhütlü postayla veya eşdeğer elektronik vasıtalarla durumu imalatçıya ve üye ülkelerin onay kuruluşlarına bildirilmek üzere Müsteşarlık aracılığıyla Komisyona bildirir.

(4) Bu madde, aynı zamanda, bir düzenleyici mevzuat çerçevesinde herhangi bir şarta tabi olmayan parçalar bakımından da geçerlidir.

Kararların ve çözüm yollarının bildirilmesi

MADDE 33 – (1) Bu Yönetmeliğin uygulanmasına ilişkin hükümler uyarınca alınan kararlar ile bir AT tip onayının reddine veya geri çekilmesine ya da bir tescil talebinin reddine veya satışların yasaklanmasına ilişkin kararlarda, kararın dayandığı gerekçeler ayrıntılı bir şekilde belirtilir.

(2) Söz konusu kararlar ilgili tarafa bildirilir ve aynı zamanda söz konusu tarafa yürürlükte olan yasalara göre başvuru edilebileceği çözüm yolları ve bunların kullanılması konusunda tanınan süreler hakkında bilgi verilir.

ONÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Uluslararası Mevzuat Düzenlemeleri

AT tip onayları için gerekli BM/AEK Regülasyonları

MADDE 34 – (1) Bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek IV'ün Bölüm I'inde ve Ek XI'de liste halinde verilen, ülkemizin ve Topluluğun kabul ettiği BM/AEK Regülasyonları, AT araç tip onayının bir parçasıdır. BM/AEK Regülasyonları, bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek XI ve Ek IV'ün Bölüm I'indeki çizelgenin ilgili sütunlarında liste halinde verilen araç kategorilerine uygulanır.

(2) AT araç tip onayı vermek için bir BM/AEK Regülasyonu zorunlu olarak uygulamaya konulmuş ise, bu Yönetmeliğin ekleri, 40 ıncı maddedeki işleme uygun olarak değiştirilir. Bu Yönetmeliğin eklerini değiştiren mevzuat, aynı zamanda, BM/AEK Regülasyonunun veya onda yapılan değişikliklerin zorunlu uygulama tarihlerini de belirtir. Söz konusu BM/AEK Regülasyonu uyuşmayan ulusal mevzuat yürürlükten kaldırılır veya ilgili BM/AEK Regülasyonuna uyarlanır. Böyle bir BM/AEK Regülasyonunun mevcut bir ayrı yönetmelik veya düzenlemenin yerini aldığı durumlarda, bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek IV'ün Bölüm I'inde ve Ek XI'deki ilgili bölümde yer alan bilgiler de değiştirilerek, yerine BM/AEK Regülasyonunun numarası yazılır ve bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek IV'ün Bölüm II'sinde buna karşılık gelen bilgiler, aynı işleme uygun olarak iptal edilir.

(3) İkinci fıkrada belirtilen durumlarda, ayrı yönetmelik veya BM/AEK Regülasyonu ile değiştirilen düzenleme, 40 ıncı maddede işleme uygun olarak yürürlükten kaldırılır. Avrupa Birliğinde bir ayrı yönetmelik yürürlükten kaldırıldığında, söz konusu yönetmeliği ulusal hukuka dahil etmek amacıyla kabul edilmiş olan ulusal mevzuat yürürlükten kaldırılır.

BM/AEK Regülasyonlarının yönetmelik veya düzenlemelere eş değeri

MADDE 35 – (1) Bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek IV'ün Bölüm II'sinde liste halinde verilen BM/AEK Regülasyonları, aynı kapsam ve konuda oldukları sürece, emsal ayrı yönetmelik ya da düzenlemelere eş değer belgeler olarak kabul edilir. Eş değer ayrı yönetmeliklere veya düzenlemelere uygun olarak verilmiş onay ve onay işaretlerinin yerine geçmek üzere ilgili BM/AEK Regülasyonları uyarınca verilmiş onaylar ve gerekiyorsa bunlara ait onay işaretleri kabul edilir.

(2) Birinci fıkra ile bağlantılı olarak, yeni bir BM/AEK Regülasyonu veya değiştirilmiş bir BM/AEK Regülasyonunun uygulanmasına karar verildiği durumlarda, bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek IV'ün Bölüm II'sinde de buna uygun değişiklikler 40 ıncı maddede belirtilen işleme uygun olarak yapılır.

Diğer düzenlemelerle eşdeğerlik

MADDE 36 – (1) Sistemler, aksam ve ayrı teknik ünitelerin AT tip onayı konusunda bu Yönetmelikte yer alan şartlar ile uluslararası düzenlemeler veya üçüncü ülke düzenlemelerinde yer alan işlemler arasında, Türkiye ve/veya AT ile üçüncü ülkeler arasında yapılacak çok taraflı veya iki taraflı sözleşmeler çerçevesinde eş değeri tanıdır.

ONDÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Teknik Bilgilerin Sağlanması

Kullanıcılar için bilgiler

Madde 37 – (1) İmalatçı, bu Yönetmelikte veya bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek IV'te liste halinde verilen düzenleyici mevzuatta yer alan hususlarla ilgili olarak, Onay Kuruluşu tarafından onaylanan hususlardan farklı teknik bilgiler veremez.

(2) Bir düzenleyici mevzuatta bu yönde özel hükümler bulunması halinde, imalatçı, bir araç, aksam veya ayrı teknik ünite için gereken bütün bilgileri ve bunların kullanımına ilişkin özel şart veya sınırlamaları açıklayan talimatları kullanıcılara sunmak zorundadır. Bu bilgiler, Türkçe temin edilir. Bu bilgilerin, Onay Kuruluşu ile mutabakat sağlanarak, bir kullanıcı el kitabı veya bakım kitabı gibi uygun bir teknik destek dokümanı şeklinde temin edilmesi zorunludur.

Aksam veya ayrı teknik ünite imalatçıları için bilgiler

MADDE 38 – (1) Araç imalatçısı, duruma göre, bir düzenleyici mevzuatın ekinde veya ilavesinde özel olarak liste halinde verilen çizimler de dahil olmak üzere, aksam veya ayrı teknik ünitelerin AT tip onayı bakımından veya 31 inci madde kapsamında belirtilen iznin alınması bakımından gerekli bütün bilgileri, söz konusu aksam veya ayrı teknik ünite imalatçılarının kullanımına sunar. Araç imalatçısı, fikri mülkiyet haklarına ilişkin bilgiler de dahil olmak üzere, kamuoyunun bilgisi dahilinde olmayan birtakım bilgilerin gizliliğini sağlamak amacıyla, söz konusu aksam veya ayrı teknik ünite imalatçılarına bağlayıcı bir sözleşme imzalama şartı getirebilir.

(2) Aksam veya ayrı teknik ünite imalatçısı, 10 uncu maddenin dördüncü fıkrası uyarınca söz konusu aksam veya ayrı teknik ünitenin kullanım veya özel montaj şartları konusundaki veya her iki konudaki sınırlamaların kayıt altına alındığı bir AT tip onayı belgesini elinde bulunduran kişi sıfatıyla, bu konudaki bütün ayrıntılı bilgileri araç imalatçısına vermek zorundadır. Bir düzenleyici mevzuatta bu yönde hükümler bulunması halinde, bir aksam veya ayrı teknik ünite imalatçısı, imal ettiği aksamlar veya ayrı teknik ünitelerle birlikte, kullanım veya özel montaj şartları konusundaki veya her iki konudaki sınırlamalarla ilgili talimatları da verir.

ONBEŞİNCİ BÖLÜM

Uygulama Tedbirleri ve Değişiklikler

Uygulama tedbirleri ve değişiklikler

Madde 39 – (1) Her bir ayrı yönetmelik veya düzenlemenin uygulanması için; bu Yönetmelik, ilgili yönetmelik veya düzenlemelerde belirtilen hükümlere uygun olarak, aşağıda belirtilen durumlar nedeniyle bu Yönetmelik, ilgili yönetmelik veya düzenlemelerde gerekli tedbirler alınarak değişikliklerin yapılması zorunludur.

a) Bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek IV'ün Bölüm I'inde liste halinde verilen ayrı yönetmelik ya da düzenlemeler arasında veya AT müktesebatının diğer bölümleriyle bütünlük veya tutarlılığın sağlanması,

b) Yeni BM/AEK Regülasyonlarının kabul edilmesi veya kabul edilen mevcut BM/AEK Regülasyonlarında değişikliğe gidilmesi,

c) Bu Yönetmelikte küçük seri araçlar, münferit onay işlemi çerçevesinde tip onayı verilen araçlar ve özel amaçlı araçlara ilişkin teknik şartların ortaya konulması,

ç) Herhangi bir şekilde yol kullanıcıları veya çevre açısından, acil tedbir alınmasını gerektiren ciddi riskler bulunduğu belirlenmesi,

d) Bilimsel ve teknolojik gelişmelere paralellik sağlanması,

e) Engelli kişilerin özel ihtiyaçlarındaki değişimlere uyum sağlanması,

f) Her bir yeni ayrı yönetmelik veya düzenlemenin yürürlüğe girmesi.

(2) Bu maddede belirtilen tedbirler, 40 ıncı maddede belirtilen işleme uygun olarak alınır.

Komite kararı

MADDE 40 – (1) Bu Yönetmeliğin uygulanmasına yönelik olarak alınacak tedbirler, yapılacak değişiklikler ve ihtiyaç duyulan her türlü düzenleme, 11/1/1997 tarihli ve 22874 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Tekerlekli Araçlar ile Bu Araçlara Takılan ve/veya Araçlarda Kullanılan Aksam ve Parçalar ile İlgili Teknik Mevzuatın Uygulanmasına Dair Yönetmelik ile oluşturulan Motorlu Araçlar Teknik Komitesi (MARTEK) tarafından görüşülerek karara bağlanır. MARTEK tavsiye niteliğindeki olumlu görüşünü Onay Kuruluşuna bildirir. Onay Kuruluşu tarafından gerekli değerlendirme ve düzenlemeler yapılır.

ONALTINCI BÖLÜM

Teknik Servislerin Görevlendirilmesi ve Bildirilmesi

Teknik servislerin görevlendirilmesi

MADDE 41 – (1) Onay Kuruluşu herhangi bir teknik servisi görevlendirdiğinde, bu teknik servis bu Yönetmelik hükümlerine uymak zorundadır.

(2) Teknik servisler, bu Yönetmelikte veya bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek IV'te liste halinde verilen düzenleyici mevzuatta belirtilen onay veya muayeneler bakımından gerekli deneyleri bizzat yapar veya yapılmasına nezaret eder. Ancak alternatif işlemlere açıkça izin verilen haller bu hükmün dışındadır. Teknik servisler, usulüne uygun bir şekilde görevlendirilmedikleri deney veya muayeneleri yapamazlar.

(3) Teknik servisler, uzmanlık alanlarına bağlı olarak, aşağıdaki dört faaliyet kategorisinden bir veya birkaç kategorinin kapsamında değerlendirilir:

a) A kategorisi: Bu Yönetmelikte ve bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek IV'te liste halinde verilen düzenleyici mevzuatta belirtilen deneyleri kendi tesislerinde yapan teknik servisler,

b) B kategorisi: Bu Yönetmelikte ve bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek IV'te liste halinde verilen düzenleyici mevzuatta belirtilen ve imalatçının veya bir üçüncü şahsın tesislerinde yapılan deneylere nezaret eden teknik servisler,

c) C kategorisi: İmalatçının imalatın uygunluğunu kontrol amacıyla yürüttüğü işlem ve usulleri düzenli bir şekilde değerlendiren ve izleyen teknik servisler,

ç) D kategorisi: İmalatın uygunluğunun izlenmesine yönelik faaliyetler çerçevesinde, gerekli deney veya muayenelere nezaret eden veya bunları yapan teknik servisler.

(4) Teknik servisler, bu Yönetmeliğin ve bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek IV'te liste halinde verilen düzenleyici mevzuatın kapsamına giren özel alanlarda gerekli teknik bilgiye, uygun becerilere ve tecrübeye sahip olduğunu belgelemek zorundadır. Teknik servisler, bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek V'in İlave 1'inde liste halinde verilen, yürüttükleri faaliyetlerle ilgili standartlara uymak zorundadır. Bununla birlikte, bu hüküm, 25 inci maddenin birinci fıkrasında işaret edilen çok aşamalı bir tip onayı işleminin son aşaması bakımından geçerli değildir.

(5) Onay Kuruluşu, üçüncü fıkrada belirtilen faaliyetlerin biri veya birkaçı bakımından bir teknik servis gibi hareket edebilir.

(6) Bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek XV'te liste halinde verilen düzenleyici mevzuatla bağlantılı A kategorisi faaliyetler için, bir imalatçı veya onun adına hareket eden bir taşeron taraf teknik servis olarak görevlendirilebilir. Onay Kuruluşu, gerekli gördüğünde, 40 ıncı maddeye uygun olarak, anılan düzenleyici mevzuat listesinde değişiklik yapar.

(7) Beşinci ve altıncı fıkralarda belirtilen kuruluşlar, bu madde hükümlerine uymak zorundadır.

(8) Altıncı fıkra çerçevesinde Türkiye'de ve Avrupa Birliğinde yerleşik olan ve Onay Kuruluşu tarafından görevlendirilen teknik servisler dışında kalan üçüncü ülke teknik servisleri, 43 üncü maddenin amaçları bakımından, Avrupa Birliği ile anlaşması bulunan söz konusu üçüncü ülkeyle yapılacak ikili anlaşma çerçevesinde atanabilir.

Teknik servislerin yeteneklerinin değerlendirilmesi

MADDE 42 – (1) 41 inci maddede sözü edilen yetenekler, bir yetkili kuruluş tarafından düzenlenecek bir değerlendirme raporu ile belgelendirilir. Bu, bir akreditasyon kurumu tarafından düzenlenmiş bir akreditasyon belgesi de olabilir.

(2) Birinci fıkrada belirtilen rapora esas teşkil eden değerlendirme çalışması, bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek V'in İlave 2'sinin hükümlerine göre yürütülür. Değerlendirme raporları, azami üç yıl sonunda gözden geçirilir.

(3) Değerlendirme raporları, talep edilmesi halinde Müsteşarlık aracılığıyla Komisyona gönderilir.

(4) Teknik servis olarak hareket eden Onay Kuruluşu, bu iş için uygun olduğunu belgelerle gösterir ve değerlendirilen faaliyetten bağımsız denetçiler tarafından bir değerlendirmesi yapılır. Denetçiler, değerlendirilen faaliyetten sorumlu personelden ayrı bir şekilde özerk olarak görev yapmaları kaydıyla, aynı kuruluş içinden olabilir.

(5) Teknik servis olarak görevlendirilen bir imalatçı veya imalatçı adına faaliyet gösteren bir taşeron, bu maddenin ilgili hükümlerine uymak zorundadır.

Bildirim işlemleri

MADDE 43 – (1) Görevlendirilen her bir teknik servisin isim ve adresi (elektronik posta adresleri dahil), sorumlu kişileri ve faaliyet kategorileri Müsteşarlık aracılığıyla Komisyona bildirilir. Ayrıca bu bilgilerde daha sonra ortaya çıkan değişiklikler de Komisyona bildirilir. Bildirimde, teknik servislerin hangi düzenleyici mevzuat için görevlendirildiği belirtilir.

(2) Bir teknik servis, tip onayına ilişkin amaçlar bakımından, 41 inci maddede belirtilen faaliyetleri sadece önceden Komisyona bildirilmiş olması şartıyla yürütebilir.

(3) Aynı teknik servis, birkaç üye ülke tarafından teknik servis olarak görevlendirilebilir.

(4) Düzenleyici mevzuat uyarınca, 41 inci maddede belirtilen faaliyetler arasında bulunmayan bir faaliyet yürüten özgün bir kuruluşun veya yetkili bir kuruluşun görevlendirilmesi durumunda, bildirimler bu madde hükümlerine göre yapılır.

(5) Onay kuruluşlarının ve teknik servislerin listesi ve bunlarla ilgili ayrıntılar, Onay Kuruluşunun ve Avrupa Birliğinin internet sayfalarında yayınlanır.

ONYEDİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Geçiş hükümleri

MADDE 44 – (1) Yönetmelik kapsamında olmayan araçların Yönetmelik kapsamına alınması veya M₁ kategorisi dışında kalan, küçük seriler halinde üretilen araçların tip onayına ilişkin idari ve teknik hükümlerin tamamlanması ve münferit onay işlemine ilişkin uyumlaştırılmış idari ve teknik hükümlerin net bir şekilde ortaya konması bakımından bu Yönetmelikte yapılması gereken değişiklikler henüz karara bağlanmadığı ve 45 inci maddede hüküm altına alınan geçiş dönemlerinin sona ermiş bulunduğu dönemlerde, söz konusu araçlara ulusal onay vermeye devam edilir. Ancak, bu tür onaylarda bu Yönetmelikte yer alan uyumlaştırılmış teknik şartlar esas alınır.

(2) İmalatçının veya münferit onaylarda araç sahibinin başvurusu üzerine, istenen belgeleri sunmaları kaydıyla, duruma göre tip onayı belgesi veya münferit onay belgesi düzenlenir ve verilir. Belgeler, başvuru sahibi adına düzenlenir. Aynı tip araçlar için, üye ülkelerin kabul ettiği gibi, tip onayının aslına uygun tasdikli bir sureti, zorunlu deneylerin yapıldığını gösteren belge olarak kabul edilir.

(3) Bir münferit onay kapsamına giren belirli bir aracın bir üye ülkede tescil edilmesi gerekiyorsa, Onay Kuruluşu münferit onayı veren üye ülkenin onay kuruluşundan, bu aracın sağladığı teknik hüküm ve şartları ayrıntılı bir şekilde açıklayan ek bilgiler talep edebilir.

(4) Bu Yönetmelik kapsamına giren araçlarla ilgili tescil ve vergilendirme sistemlerinin uyumlu hale getirilmesine yönelik çalışmaların henüz sonuca bağlanmadığı dönemde, tescil ve vergilendirme işlemleri ulusal mevzuat hükümlerine göre yürütülür. Bu amaçla, bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek III'ün Bölüm II'sinde gösterilen versiyonları alt bölümlere ayrılabilir; ancak, alt bölümlere ayırma işleminde kullanılan husus ve özellikler, bilgi paketinde açık bir şekilde belirtilir veya basit bir hesapla bilgi paketinden türetebilir.

AT tip onayı için uygulama tarihleri

MADDE 45 – (1) Bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek XIX'da belirtilen tarihlerden itibaren yeni araç tipleri için AT tip onayı verilir.

(2) İmalatçının başvurusu halinde, 29/6/2009 tarihinden itibaren yeni araç tipleri için AT tip onayı verilebilir.

(3) Ek XIX'daki çizelgenin 4'üncü sütununda belirtilen tarihlere kadar, aynı çizelgenin üçüncü sütununda belirtilen tarihlerden önce ulusal onay verilmiş veya hiçbir onayı bulunmayan yeni araçlara, 26 ncı maddenin birinci fıkrası hükümleri uygulanmaz.

(4) İmalatçının talebi halinde, bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek XIX'daki çizelgenin 6 ncı ve 9 uncu satırlarının 3 üncü sütununda belirtilen tarihlere kadar, M₂ veya M₃ kategorisi araçlara, gerek bu araçların gerekse bunlara ait sistem, aksam ve ayrı teknik ünitelerin bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek IV'ünün, Bölüm I'inde liste halinde verilen düzenleyici mevzuata uygun olarak tip onayı almış olmaları kaydıyla, AT araç tip onayına alternatif olarak, ulusal tip onayı vermeye devam edilir.

(5) Bu Yönetmelik, M₁ kategorisi araçlara ve sistem, aksam veya ayrı teknik ünitelere 29/6/2009 tarihinden önce verilmiş AT tip onaylarının geçerliliği devam etmekle birlikte söz konusu onayların kapsam genişletilmesi engellenemez.

(6) Yeni sistem, aksam veya ayrı teknik ünite tiplerine ilişkin AT tip onaylarında, 29/6/2009 tarihinden itibaren bu Yönetmelik uygulanır.

Aykırı davranışlarda uygulanacak hükümler

MADDE 46 – (1) Bu Yönetmeliğin ve bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek IV'ün Bölüm I'indeki listede belirtilen düzenleyici mevzuat hükümlerinin ihlali halinde, 4703 sayılı Ürünle İlişkin Teknik Mevzuatın Hazırlanması ve Uygulanmasına Dair Kanun hükümleri uygulanır. Bu konuda yürürlüğe konulan hükümler ve daha sonra bunlarda yapılan değişiklikler Müsteşarlık aracılığıyla Komisyona bildirilir.

Piyasa denetimi

MADDE 47– (1) Yönetmelik kapsamında yer alan araçların ve bu araçlarda kullanılmak üzere tasarlanan sistemlerin, aksamaların ve ayrı teknik ünitelerin piyasa denetimi 13/11/2001 tarihli ve 2001/3529 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Ürünlerin Piyasa Gözetimi ve Denetimine Dair Yönetmelik ile 16/5/2008 tarihli ve 26878 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Sanayi ve Ticaret Bakanlığı Piyasa Gözetimi ve Denetimi Yönetmeliği hükümlerine göre Bakanlık tarafından yapılır.

Yürürlükten kaldırılan mevzuat

MADDE 48 – (1) 1/4/1999 tarihli ve 23653 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Motorlu Araçlar ve Römorkları Tip Onayı Yönetmeliği (98/14/AT) yürürlükten kaldırılmıştır.

Atıflar

MADDE 49 – (1) Bu Yönetmeliğin 48 inci maddesiyle yürürlükten kaldırılan yönetmeliğe yapılmış atıflar, bu Yönetmeliğe yapılmış sayılır ve bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek XXI'de belirtilen ilişki (korelasyon) çizelgesine uygun olarak okunur.

Düzenlemeler

MADDE 50 – (1) Bakanlık, bu Yönetmeliğin uygulanması ile ilgili olarak gerekli alt düzenlemeleri yapmaya yetkilidir.

Ulusal tip onayı işlemleri

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Avrupa Birliğinde uygulaması kabul edilene kadar AT tip onayı belgesi yerine ulusal tip onayı belgesi verilir.

(2) Bakanlığın "AT" başlığı taşımayacak olan ulusal tip onayı belgesi ile ilgili bilgileri üye ülkelerin onay kuruluşlarına bildirme zorunluluğu yoktur.

(3) Ulusal tip onayı belgelerinde bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek IV ve Ek XI'deki ilgili düzenleyici mevzuatın hangilerinin geçerli olacağı, hangi uluslararası teknik dökümanların aranacağı, MARTEK kararları esas alınarak uygulama kriterleri ile belirlenir.

(4) AT tip onayı belgesi olmayan ithal araçlar, ulusal tip onayı belgesi almak zorundadır.

(5) Ulusal tip onayı belgesine istinaden örneği bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek IX'da belirtilen uygunluk belgelerinin ikinci sayfasındaki bilgilere, MARTEK kararları esas alınarak araçların cinslerine göre ilaveler yapılabilir.

(6) Ulusal tip onayı işlemlerinde bildirim yapılan kadar 43 üncü maddenin ikinci fıkrası hükmü uygulanmaz.

(7) Bu Yönetmeliğin yayımı tarihinden itibaren AT tip onayı belgesi ibraz edilen araçlar için ulusal tip onayı belgesi düzenlenmez.

Uygunluk belgeleri

GEÇİCİ MADDE 2 – (1) İmalatçılar, 48 inci madde ile yürürlükten kaldırılan yönetmeliğe uygun olarak aldıkları uygunluk belgelerini 29/4/2010 tarihine kadar kullanabilir.

Yürürlük

MADDE 51 – (1) Bu Yönetmelik 29/6/2009 tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 52 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Sanayi ve Ticaret Bakanı yürütür.